

ประกาศสถาบันพระปกเกล้า เรื่อง การให้และการประดับเข็มกิตติคุณสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. 2568

โดยที่สถาบันพระปกเกล้า ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้จัดทำเข็มกิตติคุณสถาบันพระปกเกล้าเพื่อมอบให้แก่ผู้บำเพ็ญประโยชน์ซึ่งมีเกียรติประวัติอันดีควรแก่การยกย่องและมีอุปการคุณต่อสถาบันพระปกเกล้า ทั้งนี้ได้มีประกาศสถาบันพระปกเกล้า เรื่อง การให้และการประดับเข็มกิตติคุณสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. 2554 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งประกาศดังกล่าวได้ใช้บังคับมาระยะหนึ่งสมควรปรับปรุงเพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 (8 ทวิ) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. 2541 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 ประกอบกับข้อ 6 และข้อ 7 แห่งข้อบังคับสถาบันพระปกเกล้า ว่าด้วยเข็มกิตติคุณสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. 2545 มติที่ประชุมคณะกรรมการทบทวนข้อบังคับและประกาศหลักเกณฑ์ว่าด้วยเข็มกิตติคุณสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2568 และในการประชุมสภาสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2568 ให้ความเห็นชอบ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศสถาบันพระปกเกล้า เรื่อง การให้และการประดับเข็มกิตติคุณสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. 2568”

ข้อ 2¹ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

(1) ประกาศสถาบันพระปกเกล้า เรื่อง การให้และการประดับเข็มกิตติคุณสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. 2554

(2) ประกาศสถาบันพระปกเกล้า เรื่อง การให้และการประดับเข็มกิตติคุณสถาบันพระปกเกล้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556

(3) ประกาศสถาบันพระปกเกล้า เรื่อง การให้และการประดับเข็มกิตติคุณสถาบันพระปกเกล้า (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558

ข้อ 4 ในประกาศนี้ คำว่า

“เข็มกิตติคุณ” หมายความว่า เข็มกิตติคุณสถาบันพระปกเกล้า

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาการให้เข็มกิตติคุณสถาบันพระปกเกล้า

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

“รองเลขาธิการ” หมายความว่า รองเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

¹ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 142 ตอนพิเศษ 190 ง เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2568

“พนักงานตำแหน่งบริหาร” หมายความว่า พนักงานที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการ ผู้อำนวยการ หรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานของสถาบันพระปกเกล้า โดยให้หมายความรวมถึงลูกจ้างของสถาบันพระปกเกล้า และผู้ซึ่งสถาบันพระปกเกล้าแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ 15 และข้อ 16 แห่งข้อบังคับสถาบันพระปกเกล้า ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. 2542

ข้อ 5 ผู้ที่จะได้รับการพิจารณาให้ได้รับเข็มกิตติคุณต้องเป็นบุคคลที่บำเพ็ญประโยชน์ให้แก่สถาบันพระปกเกล้า มีเกียรติประวัติอันดีควรแก่การยกย่องให้ปรากฏสืบไป และมีคุณสมบัติข้อหนึ่งข้อใดดังต่อไปนี้

(1) เป็นบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ให้แก่สถาบันพระปกเกล้า

1.1 ประธานสภาสถาบันพระปกเกล้า รองประธานสภาสถาบันพระปกเกล้า กรรมการสภาสถาบันพระปกเกล้า

1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ และกรรมการที่สภาสถาบันพระปกเกล้าแต่งตั้ง

1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ และกรรมการที่เลขาธิการแต่งตั้ง

ในการพิจารณาสำหรับคณะกรรมการศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง ให้พิจารณาเฉพาะผู้ที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ และตำแหน่งกรรมการและเลขานุการ

1.4 เลขาธิการ

1.5 รองเลขาธิการ

1.6 พนักงานตำแหน่งบริหาร

1.7 พนักงาน

1.8 วิทยากรที่สถาบันพระปกเกล้าเชิญมาบรรยายในหลักสูตรต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

การพิจารณาให้เข็มกิตติคุณชั้นใดชั้นหนึ่งแก่บุคคลใดตาม 1.6 และ 1.7 ในกรณีที่ผู้นั้นลาไปศึกษาไม่ให้นับระยะเวลาในช่วงที่ลาศึกษาต่อมาคำนวณระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติหน้าที่

(2) เป็นบุคคล หรือบุคคลของนิติบุคคลซึ่งบริจาคเงินให้สถาบันพระปกเกล้า

การคิดคำนวณเงินบริจาค อาจคำนวณจากการบริจาคครั้งเดียวหรือหลายครั้ง แต่เมื่อนำเงินบริจาคยอดใดมาคำนวณในการให้เข็มกิตติคุณข้อใดไปแล้ว มิให้นำเงินบริจาคยอดนั้นมาคิดคำนวณรวมสำหรับการพิจารณาให้เข็มกิตติคุณชั้นใดในคราวต่อไปอีก

กรณีบุคคลของนิติบุคคล ให้เป็นบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อจากผู้แทนของนิติบุคคลที่มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลนั้น

(3) เป็นบุคคลอื่นนอกจากบุคคลตาม (1) และ (2) ซึ่งบำเพ็ญคุณประโยชน์ให้แก่สถาบันพระปกเกล้าอันสมควรได้รับการยกย่องให้ได้รับเข็มกิตติคุณ

การพิจารณาให้เข็มกิตติคุณชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเลื่อนชั้นเข็มกิตติคุณแก่บุคคลใดตาม (3) หากบุคคลดังกล่าวบำเพ็ญคุณประโยชน์ให้แก่สถาบันพระปกเกล้ามีระยะเวลา รวมกันมากกว่าห้าปี และยังไม่เคยได้รับเข็มกิตติคุณชั้นที่ 5 มาก่อน บุคคลนั้นอาจได้รับเข็มกิตติคุณชั้นที่สูงขึ้นแต่ไม่เกินชั้นที่ 4 ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร โดยคำนึงถึงการบำเพ็ญคุณประโยชน์ และระยะเวลาการเลื่อนชั้นเข็มกิตติคุณตามตาราง ก ท้ายประกาศนี้

(4) เป็นผู้ที่มีคุณูปการอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประชาธิปไตยอันเป็นที่ประจักษ์ หรือเกื้อกูลสถาบันพระปกเกล้าอย่างต่อเนื่อง หรือผู้ทำคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติอย่างกว้างขวาง สมควรได้รับการยกย่องให้ปรากฏเป็นแบบอย่าง หรือตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

การพิจารณาให้เข็มกิตติคุณชั้นใดชั้นหนึ่งแก่บุคคลใดตาม (4) คณะกรรมการต้องมีมติเป็นเอกฉันท์ และต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสภาสถาบันพระปกเกล้า โดยมีมติไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการสภาสถาบันพระปกเกล้าเท่าที่มีอยู่

ข้อ 6 การพิจารณาให้เข็มกิตติคุณ หรือเลื่อนชั้นเข็มกิตติคุณสำหรับบุคคลตาม ข้อ 5 (1) (2) และ (3) นอกจากต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการที่กำหนดในประกาศนี้แล้ว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในตาราง ก หรือ ตาราง ข ท้ายประกาศนี้ แล้วแต่กรณี

การพิจารณาเลื่อนชั้นเข็มกิตติคุณเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจพิจารณาเสนอเลื่อนชั้นเข็มกิตติคุณได้ไม่เกินหนึ่งชั้น โดยคณะกรรมการต้องมีมติเป็นเอกฉันท์

ข้อ 7 การนับระยะเวลาดำรงตำแหน่ง หรือระยะเวลาปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ได้รับเข็มกิตติคุณตามตาราง ก ท้ายประกาศนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(1) ประธานสภาสถาบันพระปกเกล้า รองประธานสภาสถาบันพระปกเกล้า กรรมการสภาสถาบันพระปกเกล้า และเลขาธิการ จะนับระยะเวลาดำรงตำแหน่ง หรือระยะเวลาปฏิบัติหน้าที่โดยต่อเนื่องหรือไม่ต่อเนื่องรวมกันก็ได้

(2) คณะกรรมการที่สภาสถาบันพระปกเกล้าแต่งตั้ง จะนับระยะเวลาดำรงตำแหน่ง หรือระยะเวลาปฏิบัติหน้าที่โดยต่อเนื่อง หรือไม่ต่อเนื่องรวมกันก็ได้

(3) คณะกรรมการที่เลขาธิการแต่งตั้ง ให้นับระยะเวลาดำรงตำแหน่ง หรือระยะเวลาปฏิบัติหน้าที่โดยต่อเนื่อง

(4) กรณีเลขาธิการที่เคยดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการ หรือพนักงานตำแหน่งบริหาร ให้นับระยะเวลาดำรงตำแหน่งหลังจากได้รับเข็มกิตติคุณชั้นปัจจุบันในฐานะรองเลขาธิการ หรือพนักงานตำแหน่งบริหาร มารวมกับระยะเวลาดำรงตำแหน่งเลขาธิการ

(5) กรณีรองเลขาธิการที่เคยดำรงตำแหน่งพนักงานตำแหน่งบริหาร ให้นับระยะเวลาดำรงตำแหน่งหลังจากได้รับเข็มกิตติคุณชั้นปัจจุบันในฐานะพนักงานตำแหน่งบริหาร มารวมกับระยะเวลาดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการ

(6) กรณีพนักงานตำแหน่งบริหารที่เคยดำรงตำแหน่งพนักงาน ให้นับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งในฐานะพนักงานและพนักงานตำแหน่งบริหารรวมกันได้

(7) กรณีวิทยากรที่สถาบันพระปกเกล้าเชิญมาบรรยายในหลักสูตรต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ในแต่ละปีจะต้องมีชั่วโมงการบรรยายไม่น้อยกว่าสิบสองชั่วโมง

การนับรวมระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง (3) (4) (5) และ (6) ให้นับต่อเนื่องสำหรับผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่ภายในสามสิบวัน นับจากวันที่พ้นจากตำแหน่งเดิม

ข้อ 8 ให้ผู้ได้รับเข็มกิตติคุณ ชั้นที่ 1 ส่งคืนเข็มกิตติคุณ ชั้นที่ 2 ที่ได้รับแก่สถาบันพระปกเกล้า หรือขอใช้ราคาแทนตามที่คณะกรรมการกำหนด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ได้รับเข็มกิตติคุณตามข้อ 5 (2)

ข้อ 9 ให้มีคณะกรรมการพิจารณาการให้เข็มกิตติคุณสถาบันพระปกเกล้า ประกอบด้วย

(1) เลขาธิการ เป็นประธานกรรมการ

(2) กรรมการสภาสถาบันพระปกเกล้า ที่ได้รับมอบหมายจากสภาสถาบันพระปกเกล้าหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(3) กรรมการบริหารสถาบันพระปกเกล้า ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหารสถาบันพระปกเกล้าหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(4) กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของสถาบันพระปกเกล้าที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของสถาบันพระปกเกล้าหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(5) กรรมการวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการวิชาการสถาบันพระปกเกล้าหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(6) กรรมการพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(7) เลขาธิการคณะรัฐมนตรี หรือผู้แทนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(8) รองเลขาธิการที่เลขาธิการมอบหมายหนึ่งคน เป็นกรรมการและเลขานุการ

(9) ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่พิจารณาเสนอชื่อผู้ที่สมควรได้รับเข็มกิตติคุณ ต่อสภาสถาบันพระปกเกล้าเพื่อพิจารณาอนุมัติ

มติของคณะกรรมการ และสภาสถาบันพระปกเกล้าในการให้เข็มกิตติคุณ ต้องมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการ และกรรมการสภาสถาบันพระปกเกล้าเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่จะได้อำหนดเป็นอย่างอื่นไว้ในประกาศนี้

ข้อ 10 ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการโดยความเห็นชอบของเลขาธิการ เป็นผู้เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อขอให้พิจารณาขอเข็มกิตติคุณให้บุคคลผู้มีคุณสมบัติครบถ้วน ณ วันที่ 30 พฤษภาคมของปีที่พิจารณา และให้คณะกรรมการพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 กรกฎาคมของทุกปี เว้นแต่กรณีตามข้อ 5 (4) คณะกรรมการอาจเสนอและพิจารณาตามคราวแห่งความจำเป็นก็ได้

ข้อ 11 การประดับเข็มกิตติคุณ ให้ประดับดังนี้

(1) การประดับกับเครื่องแบบทุกชนิด ให้ประดับเข็มกิตติคุณบนแพรแถบสีเขียวหัวเปิด และติดเหนือปากกระเป๋าด้านขวาของเครื่องแบบ

ในกรณีการประดับเข็มกิตติคุณร่วมกับเครื่องหมายอื่น ให้ประดับเข็มกิตติคุณอยู่ในระดับสูงกว่าเครื่องหมายอื่น เว้นแต่เครื่องหมายนั้นมีพระปรมาภิไธยอยู่ด้วย ให้ประดับเข็มกิตติคุณตามความเหมาะสม

(2) การประดับบนเครื่องแต่งกายอื่น ให้ประดับได้ตามประเพณีนิยม

ข้อ 12 ผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามประกาศนี้อยู่แล้วในวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ มีสิทธิได้รับ
เพิ่มกิตติคุณตามเงื่อนไข และระยะเวลาที่กำหนดในประกาศนี้

ในกรณีที่ระยะเวลาตามวรรคหนึ่งรวมกันแล้วทำให้ได้รับเพิ่มกิตติคุณที่สูงขึ้นตามตารางท้าย
ประกาศนี้ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเพิ่มกิตติคุณในขั้นที่สูงขึ้น

ข้อ 13 ให้เลขาธิการรักษาการตามประกาศนี้

กรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณะกรรมการหรือสำนักงานเลขาธิการเสนอ
เลขาธิการเพื่อวินิจฉัย คำวินิจฉัยของเลขาธิการให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2568

ลงชื่อ นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา

ประธานรัฐสภา

ประธานสภาสถาบันพระปกเกล้า

ตาราง ก

ตารางประกอบการพิจารณาการให้และการเลื่อนชั้นเข็มกิตติคุณสถาบันพระปกเกล้า
ตามข้อ 5 (1) และ (3)

	คุณสมบัติ	ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติหน้าที่				
		ชั้นที่ 5	ชั้นที่ 4	ชั้นที่ 3	ชั้นที่ 2	ชั้นที่ 1
ข้อ 5 (1) 1.1	ประธานสภาสถาบัน รองประธานสภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบัน			มีระยะเวลา รวมกันไม่ น้อยกว่า 2 ปี	2 ปี นับแต่ วันที่ได้รับ เข็มชั้นที่ 3	4 ปี นับแต่ วันที่ได้รับ เข็มชั้นที่ 2
ข้อ 5 (1) 1.2	ผู้ทรงคุณวุฒิที่ดำรง ตำแหน่งประธาน กรรมการ และกรรมการที่ สภาสถาบันแต่งตั้ง		มีระยะเวลา รวมกันไม่ น้อยกว่า 4 ปี	5 ปี นับแต่ วันที่ได้รับ เข็มชั้นที่ 4		
ข้อ 5 (1) 1.3	ผู้ทรงคุณวุฒิที่ดำรง ตำแหน่งประธาน กรรมการ และกรรมการที่ เลขาธิการแต่งตั้ง	มีระยะเวลา รวมกันไม่ น้อยกว่า 5 ปี	5 ปี นับแต่ วันที่ได้รับ เข็มชั้นที่ 5			
ข้อ 5 (1) 1.4	เลขาธิการ			มีระยะเวลา รวมกันไม่ น้อยกว่า 2 ปี	2 ปี นับแต่ วันที่ได้รับ เข็มชั้นที่ 3	4 ปี นับแต่ วันที่ได้รับ เข็มชั้นที่ 2
ข้อ 5 (1) 1.5	รองเลขาธิการ			มีระยะเวลา รวมกันไม่ น้อยกว่า 3 ปี	4 ปี นับแต่ วันที่ได้รับ เข็มชั้นที่ 3	5 ปี นับแต่ วันที่ได้รับ เข็มชั้นที่ 2
ข้อ 5 (1) 1.6	พนักงานตำแหน่ง บริหาร		มีระยะเวลา รวมกันไม่ น้อยกว่า 4 ปี	10 ปี นับแต่ วันที่ได้รับ เข็มชั้นที่ 4	10 ปี นับแต่ วันที่ได้รับ เข็มชั้นที่ 3	
ข้อ 5 (1) 1.7	พนักงาน	มีระยะเวลา รวมกันไม่ น้อยกว่า 7 ปี	8 ปี นับแต่ วันที่ได้รับ เข็มชั้นที่ 5	10 ปี นับแต่ วันที่ได้รับ เข็มชั้นที่ 4		
ข้อ 5 (1) 1.8	วิทยากรที่สถาบัน เชิญมาบรรยายใน หลักสูตรต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง	มีระยะเวลา ติดต่อกันไม่ น้อยกว่า 5 ปี	มีระยะเวลา ติดต่อกัน 5 ปี นับแต่ วันที่ได้รับ เข็มชั้นที่ 5	มีระยะเวลา ติดต่อกัน 5 ปี นับแต่ วันที่ได้รับ เข็มชั้นที่ 4		
ข้อ 5 (3)	บุคคลอื่นซึ่งบำเพ็ญ คุณประโยชน์	มีระยะเวลา รวมกันไม่ น้อยกว่า 5 ปี	5 ปี นับแต่ วันที่ได้รับ เข็มชั้นที่ 5			

ตาราง ข
 ตารางประกอบการพิจารณาการให้และการเลื่อนชั้นเข็มกิตติคุณสถาบันพระปกเกล้า
 ตามข้อ 5 (2)

	คุณสมบัติ	จำนวนเงินที่บริจาคให้แก่สถาบันพระปกเกล้า				
		ชั้นที่ 5	ชั้นที่ 4	ชั้นที่ 3	ชั้นที่ 2	ชั้นที่ 1
ข้อ 5 (2)	บุคคล ซึ่งบริจาคเงิน	สองแสนบาท ขึ้นไป	ห้าแสนบาท ขึ้นไป	หนึ่งล้านบาท ขึ้นไป	สองล้านบาท ขึ้นไป	ห้าล้านบาท ขึ้นไป
ข้อ 5 (2)	บุคคล ของนิติบุคคล ซึ่งบริจาคเงิน	สี่แสนบาท ขึ้นไป	หนึ่งล้านบาท ขึ้นไป	สองล้านบาท ขึ้นไป	สี่ล้านบาท ขึ้นไป	สิบล้านบาท ขึ้นไป